

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 :-: :-: délután 6 órakor. :-: :-:

Hirdetéseket felvesz a kiadó-
 hivatal, Kolostor-utca 29. sz.
 Hirdetések díjazás szerint.

Szerkesztőség: KOLOSTOR-UTCA 29. SZ.
 TELEFON: 110.

Felelős szerkesztő: BUSZKÉ BÉLA.
 Főszerkesztő: DR. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kolostor-utca 29. sz. alatt (udvarban.)

A hódolat napja.

„Örökké áldott legyen az Isten, mert nekünk adta a győzelmet! A muzulmánok egész tábora megmérhetlen kincsekkel kezünkbe került“ írja Sobieski lengyel király „lelke egyedüli örömeinek“, nevének, ezelőtt 229 évvel Bécs városából. IV. Muhamed birodalmában hét évig fegyverkeztek a Dunától az Eufratesig, az adriai tenger-től a Nilus vizeséséig. Ugy látszott, hogy Ázsia még egyszer el akarja nyomni Európát. A Kara Musztafa nagyvezér által Bécs ellen vezetett sereg a legcsekélyebb számítás szerint 200.000 emberből állott 300 ágyúval és 70.000 főnyi máhacsapattal. A tatárok kánja Krimből, Dukas moldvai hospodár, Kantakuzenus oláh fejedelem, mind eljöttek segítségére. A szultán Drinápolytól Belgrádig hallatlan fényel kísérté el a sereget, ott a vezérnek átadta a próféta zöld zászlaját. Minden a legnagyobb fényben uszott, ragyogó színekben, csillogó fegyverekkel, hangos harci zene mellett, mintha a hódítás vig ünnepére mentek volna. Az egész Dunát meg akarták hódítani.

A franciáknak a Rajna kellett volna, azért XIV. Lajos számított is Bécs elestére. Nyíltan nem mert fel-

lépni a törökök mellett az európai közvéleményre, népére és XI. Ince pára való tekintetből.

A törökök 1683. július 14-én már minden oldalról körülvették Bécset. 25.000 sátor övezte a várost. Bécs nem volt legyőzhetetlen erősség. Ár-kai és sáncai egészen el voltak hanyagolva. Palánkolatai sem voltak készletben a bástyákon.

Starhemberg Guidó gróf fegyverre szólította a polgárokat. Ezek véltelkedve soroztatták be magukat. 700 tanuló a rektor és tanárok vezetésével vakmerően harcolt, jeléül annak, hogy a küzdelem nemcsak a hatalomért, hanem a vallásért is folyik, nagy, veres zászló lobogott a Kahlenberg csucsán fehér kereszttel. Hősiesen küzdöttek, de a hosszas harc és betegség, amely naponta 60 embert ragadott el, kimerítette a várost.

Szeptember 6-án este temérdek röppentyű szállt fel a szent István tornyáról a legnagyobb szorultság jeléül.

A város utolsó vonaglásában volt, de a segítség is közeledett. 11-én Sobieski 84.000 főnyi sereggel megérkezett. Vele voltak Lothringeni Károly, több fejedelem és a 19 éves Savoyai Jenő.

Szeptember 12-én, vasárnap volt a döntő nap. Marco d' Aviano római kapucinus, akit XI. Ince küldött, olvasta a szent misét korán reggel.

Szép hajnali pir vont a be az eget. Sobieski volt a ministráns. A pap a királynak és fejedelmeknek átnyújtotta az urvacsorát, megáldotta a hadsereget. „A szent atya nevében mondom, a győzelem tiétek, ha Istenben bíztok.“

Ez a szent atya négyszázezer forintot küldött a bécsi udvarnak, háromszázat a bajor fejedelemnek, félmilliót a lengyel királynak. Buzdította adakozásra a bibornokokat, akik ezüst asztali készletüket a pénzverdébe küldötték. Buzdítására Szelepcsényi György Magyarország primása négyszázezer forintot küldött a háború céljaira. Ez a szent atya nyilvános imádságokat rendelt, esti hat órakor megkondította a harangokat. Ő maga hosszú időn át kápolnájában térdelt, megindulásában, lelke szorongott állapotában könnyzárpor omlott szeméből. „Isten a mi támaszunk“ kiáltással a király kiadta reggel 5 órakor a parancsot és 8 órai heves harc után az ellenség futásnak eredt s a Rábáig meg sem állott. Ezzel megkezdődött a tizenhat éves török háború, mely Magyarországnak a tö-

TÁRCA.

Levél az eucharisztikus kongresszusról.

— A „Brassói Ujjal“ eredeti tárcája. —

Bécs, 1912. szept. 10.

Kedves Szerkesztő Ur! Majdnem szeretnék felkiáltani ez örömmámorban: „jó nekünk itt lenni“, szeretném, — ha tehetném — mindnyájukat ide varázsolni, hogy érezzék azt, amit én érzek, legyenek boldogok, mint én vagyok, merítsenek a szeretet forrásából, az Eucharisztikából erőt, mint én is igyekszem meríteni s lássák a szentségi Jézus dicsőségét, mint én szemlélhetem. De ugy-e ez nem lehet, hát leirom a látottakat, leirom érzéseimet, bár — előre mondom — szürke és színtelen itt minden szó, minden beszéd, ezt látni, itt élni kell Jézussal.

Az osztrák császár város ünnepi fényt, pazar diszt öltött magára. Az öreg Bécs ragyog pompájában. Oly jól esik a szemnek a lobogó zászlókat lengeni látni, oly megnyugtatók a zöld lombfüzerek ezrei, melyek egymással ölelkezve szinte alagutakká varázsolják át a különben komor utakat, a feltűnő „Willkommen“-nel és „Grüss Gott“ „Jesus lebe“ felirással ékesített diadal kapuk

szinte otthonossá teszik az idegent, mely ezrével érkezik, ezrével tolong és hömpölyög méltóságosan az állomásoktól az utcán végig.

Minden ház megnyitja vendégszerető kapuit. A joviális bécsi nép szeretettel fogadja vendégét s ha nyelvben nem is egyek, szívük — s bár így lenne ez mindig — összeforr az Eucharistiában, a szentségi Jézusban.

A nemzeti öltözetek pazar színei, az uniformis, a talár, a legujabb divatu ruha s az egyszerű sötét vagy fekete öltöny ma egy egészé olvad össze. Ugy tetszik, mintha ma mindenki egyforma volna. A kegyelmes ur ép oly arccal nézi a munkást, mint a munkás a püspököt és papot, generálist, avagy szalonkabátos minisztert. — Mégis csak nagy erő rejik e névben „Jézus“, „Mégváltó“, mert hisz e névben rejlő erő hozta ma össze a világ népeit, a gazdagot és szegényt, hogy hódoljon a mai hit hideg világban a királyok királyának, az égő s égető szeretet mesterének Jézus Krisztusnak. Hódol is ma s a következő napokon a nyelv, az ész, a tudomány, a művészet, az egész ember, mert Bécs városa ma nem az, mint máskor. Bécs felé ma áhítat szárnyain száll minden nemzet imája s a szeretet nyelvén imádják azt, ki minden nemzetnek és népnek Megváltója, Krisztust.

Ebben egyek vagyunk s óh bár így maradna. Ma minden kath. szív csak kath. mó-

don érez, mindenki a szeretet nyelvét beszéli s innen van, hogy egymást köszöntve kezét fogunk s ha mást nem értünk, értjük azt a legszebb köszöntést: dicsértessék a Jézus Krisztus.

Ez az összetartozás a hitben, a hit megvallásában győzte le azt a terrort és tapintatlan fogást is, melylyel a szabadgondolkodók és szabadkőművesek e nagy s szép napot megzavarni akarták. Elenyészett minden, csak egy ég és lángol minden szívben, száz-ezrek szívében, a szeretet, a Krisztusi szeretet lángtengere, mely az Eucharisztikából sugárzik felénk.

A pályaudvarok „frigysátrakká“ alakultak át, ahonnan tanácscsal, utbaigazítással ellátva ballagnak tovább az érkezők, szét mindenki, mert ma fogadásra készül Bécs városa. A pápai követ jön. Krisztus földi helytartójának fogadására készül az egész város s oda megyek én is.

Itthon vagyok ismét s lelkem tele van érzellemmel s úgy ki szeretném azt önteni Szerkesztő ur, hadd érezzék maguk is, amit én érzek.

A bécsi öreg szt. István templom vén harangja a méltóságos szava „Pumerin“ alig szólalt meg délben, már is hömpölygött a tömeg a nyugati pályaudvarra. Ennyi népet nem láttam még együtt. A felkorbácsolt Ad-

rök járom alól való felszabadításával végződött.

A győzelem hallatára Róma általános kivilágítással ünnepelt. A pápa örömkönnnyeket hullatott. Midőn Mohamed zászlóját Rómába vitte Talenti, egész Itália körmenetet tartott.

Ezen vasárnapot, vagyis a Kisaszszony napja után valót XI. Ince Mária nevenapjául rendelte és megülését az egész világra kiterjesztette.

E nagy esemény emlékére tették az idei eucharisztikus körmenetet Bécsben a holnap napra, Mária nevenapjára, hogy kettős hódolattal adózzanak a nagy segítségért és oltalomért.

Holnap milliók borulnak le a pápa képviselőjének kezében levő, aranyba és drágakövekbe foglalt Krisztus teste előtt, hogy imádják a kenyér színe alatt jelenlevő Istenembert. Isten tökéletes hitet kíván az embertől. Kenyeret látok, kenyeret érzékelek, de mert Isten mondta: „Ez az én testem“, hódolattal fogadom. Tudom, hogy a dolgok lényegét Isten állapította meg. A lényeg örök, oszthatatlan és változhatatlan. Csak aki megállapította, az változthatja meg és akinek ő hatalmat ad erre. És Krisztus az ő mindenhatóságánál fogva nagy szeretetből ezt is megtette. Odaadom tehát az érzékek tiltakozása ellenére a hit szava alapján eszemet annak, akitől nyertem: Istennek.

A király rongyokban is király, az atya koldusruhában is atya. Tehetek én róla, hogy így szeret engem. Odaadom eszemmel a szívemet, lelkemet és mindenemet. Ennél tökéletesebb hit nem lehet.

„Adoro te devote, latens deitas!“

riához volt hasonló ez ember áradat a főutcán, melyeken keresztül fog haladni a pápai követ.

A Szent István-tér művészileg van feldisztatva. A bibor vörös szín az uralkodó, melybe a pápai színek s császári ház színei vegyülnek. A Szent István templom a maga méltóságával fényárban uszik. A torony ormáról a földig lecsüngő zászlók biztatólag hívogatják a pápai követ tiszteletére egybegyűlt ezer hívőt, kath. lelket. A Szent István tértől a Kärtner-Strassen végig sorfalat állnak az egyesületek. Az utca torkolatánál áll a diszatór, melyben helyet foglalnak Nagl bécsi biboros herceg érsek, a püspökök és főpapok s Neumayer polgármester a tanács élén s véletlenül a Binder Pista meg én, mint afféle hírlapírók.

Amig így előkészülnek, addig a Mariahilferstrassen végig a nyugoti pályaudvarig sorfalat képez a lelkes bécsi nép s a nemzetek ezrei. Zugnak a harangok s a tompa moraj végig száguld a tömegben. Egyszerre beszól méltóságos hangjával az öreg „Pumerin“. Megérkezett pápai követ. A moraj egyszerre közelebb és közelebb jön, míg egyszerre százazrek ajkáról, százezrek szívéből tör elő a lelkesedés kiáltása s a százezernyi tömeg ezer nyelven, de egy érzéssel kiáltja az éljent. A pápai himnusz hangjai feltörnek a

Alázatosan imádlak, elrejtett istenség! Erősítsd hitemet!

Minő fenséges látvány!

Ezelőtt 229 évvel harc, vérontás, ádáz gyűlölet környezte a várost. Holnap a dicsőség és békesség királya előtt alázat, hódolat és imádás honol a lelkekben. Az egész királyi család, főpapok, főrendek, népek, országok, nemzetek, gazdag és szegény, ur és szolga részéről.

Eszembe jut Horatius carmen saeculareja: „Alme Sol . . . possis nihil . . . visere majus“. Dicső, ragyogó nap, mely fenségeddel a világot betöltöd, nem láthatsz ennél fenségesebbet!

Balog József.

A görög katolikus magyar püspökség.

Azt gondolná az ember, hogy „Róma locuta, causa finita“ vagyis, ha egyszer a római szentszék a kormányunkkal is egyetértve, véglegesen döntött egy oly fontos kérdésben, mint egy püspökség felállítása, akkor katolikus részről megszűnik minden ellenkező hang, vagy legalább is nem agítálnak ellene minden alapos ok nélkül, tisztán kicsinyeskedésből és — nem akarom mondani, de gyanus — nemzetiségi féltékenykedésből. A bécsi Reichspost a napokban hosszasan foglalkozott az új magyar püspökség kérdésével és nem remélt s tőle nem szokott szentimentalizmussal féltette a kath. egyházat a szimától, melyet biztosra vesz, ha a gör. kath. magyar püspökséget felállítják. Örvedetes a Reichspostnak érdeklődése, de most igazán hiába való, mert Róma locuta s úgy be van fejezve. De egyébként is felesleges aggodalma, mert erre szükség volt katolikus és nemzeti szempontból s legyen nyugodt a Reichspost, ez nem lesz káros se vallási, se nemzeti szempontból.

magasba. Oly szép, oly megható ez az ének, ilyenek soha sem képzeltem.

Amig így elmerengek, jön a nagy követi kíséret. Érkezik a diszkocsi. Ilyent még nem láttam, ez tény. Mária Theresia korabeli stylusban készült a kocsi, csupa arany díszíti. Valamikor pápát is vitt e kocsi, mikor II. Józsefet 1782 márciusában meglátogatta VI. Pius pápa.

A diszkocsi a már említett diszatórhoz ért. Nagl bécsi biboros herceg érsek beszédet intéz a pápai követhoz, hasonlóképen a polgármester, melyre kedvesen, szépen adott választ a pápai követ Van Rossum bibornok. Most láttam igazában s nem is tudom mit éreztem. A követ körülbelül 48 éves s kegyelmes püspök urunkhoz nagyon hasonlít, szürke, végtelen jóságos arcu s kellemes organumu férfi.

Az üdvözlések után körmenetileg a szt. István templomba vonultunk, ahol a szokásos imákat végezve lakosztályába vonult a pápai követ a császári Hofburgba, ahol ő felsége vendége.

Csendben vonult széjjel a közönség s lassacsán az est homálya leereszkedett s álomba borította Bécs ünneplő közönségét. Én is lakásomra mentem boldogan s haza gondoltam boldogságomban is magukra, kiknek ezeket leírtam.

Az öreg.

Legolcsóbb

bevásárlási

: **forrás** :

férfi-, fiu- és gyermek-

ruhákban

Izsák Henrik

Kapu-utca 9—11.

Őszi férfi öltöny **K** 20-
minden színben **K** 28-
36-

Átmeneti kabát **K** 20-
a legújabb divat szerint **K** 26-
35-
50-

Körgallér **K** 12-
16-
20-

Iskola-öltöny **K** 6-
9-
12-
6—10 évesig.

Fiu-öltöny **K** 12-
16-
21-
11—15 évesig.

Férfi nadrág **K** 6-
8-
10-
13-

**Téli áru ugyan-
ezen árban.**

Kérem meggyőződni vételkényszer nélkül, hogy Brassó legolcsóbb bevásárlási forrása, ahol csakis jó áru lesz eladva.

Mert miről is van szó? Arról, hogy circa 50—60 ezer katolikus hívő ne legyen kénytelen egy rá, a vallás ürügye alatt oktrojált nyelvet használni vallásos életében akkor, mikor azt magyarul is végezheti. Arról van szó, hogy 50—60 ezer magyar katolikus igazán magyarnak érezhesse magát s ne legyen kénytelen vallásos érzésében ellenkezésbe kerülni nemzeti érzésével.

Mert sajnos, ez így van. Mi nálunk a görög katolikus vallásból egyesek tulbuzgósága s heves nemzeti érzése nemzeti vallást akar csinálni, vagyis azzal, hogy valaki gör. katolikus volt, föltétlenül járt azon következmény is, hogy nem magyar. S ez kiélesedett főleg itt Erdélyben, hol maguk a papok is ezt az elvet vallották s vallják még ma is és rákényszerítik a románul nem tudó s így magyar görög katolikus ifjakat, hogy a vallástant román nyelven tanulják. Iszonyu tévedés van ebben az eljárásban, mely következményeiben a vallásos életre nagyon is veszedelmes. A katolikus egyház soha és semmiféle körülmények közt nem volt nemzeti egyház s az egyház, mint ilyen, nem egyszer szállt sikra s szenvedett megvetést és gyalázatot, mellőzést és lenézést éppen azért, mert nem engedte tanítását az egyház egyetemességére nézve. A kath. egyház mindig s minden körülmények közt egyetemes volt, mert mindig szeme előtt lebegett az isteni Megváltó tanítása: „elmenvén, tanítsatok minden népeket“, szeme előtt lebegett az a világtörténelmi tény, hogy Krisztus nem egyesekért, nem a választottakért, nem egy kedvenc nemzetért halt meg a kereszten, hanem kiontott vérével az egész emberiséget, az összes embereket megváltotta. És éppen ezért az egyház nem is lesz, amin nem is volt soha nemzeti egyházzá. S ez a kérdés egyébként nem is élesedik ki oly merevséggel másutt, csak minálunk. Másutt a görög katolikusok élvezik az unió alkalmával biztosított privilégiumokat s maradnak egyébként görög szertartású római katolikusok, de sajna, mi nálunk Erdélyben ez egészen másként van. A görög katolikusok s köztük a papjaik és püspökeik is a vallás, illetőleg ritus kérdéséből nemzetiségi kérdést csinálnak s innen van, hogy pl. Erdélyben nagyon sokan a protestáns vallásra térnek, mert nem akarnak a görög katolikus egyházban románok is lenni.

Tagadhatatlan, hogy az eddigi helyzet nagyon sok visszasságot teremtett s komolyan kellett gondolkozni arról, hogy a magyar nyelvű görögkatolikusok lelki gondozása helyes s méltányos formában megoldassék.

Teljesen érthetetlen tehát a román ajku görög katolikusok mozgalma az új görög szertartású román kath. magyar püspökség ellen. Érthetetlen azért, mert a legkevésbé sem árul el krisztusi szellemet, mely egyesíteni akarja nem nyelvben, de a belső hitben s szeretetben a föld lakóit. Érthetetlen akkor, mikor román nyelvű híveiket sértetlenül megtarthatják az azok fölött teljes joghatóságot gyakorolhatnak továbbra is. Érthetetlen azért, mert szándékkal szítják a nemzetiségi kérdés lappangó tűzét, anélkül, hogy erre ok volna. Végre is nem lehet 50—60 ezer magyar katolikust a román nyelv használatára kényszeríteni Magyarországon akkor, mikor e kérdés nagyon szépen, a legkisebb anyagi, vagy erkölcsi sérelem nélkül megoldható annyi nyugtalan lélek megnyugtatóra.

Kellett, szükség volt a gör. kath. ma-

gyar püspökségre s a magyar nemzet s a kath. világ csak hálával gondolhat a Szent Atyára, ki a magyar nyelvű görög katolikusok ügyét alapos megfontolás után magáévá téve, ismét kimutatta — mint a múltban annyiszor — a magyar nemzet iránti szeretetét. (Nó.)

HEDWIG HUBERT
 virágterme.
 BRASSÓ,
 Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

HIREK.

Az Istentiszteletek sorrendje a plebániái templomban. Vasárnap — Mária nevenapján — az Istentisztelet sorrendje a plebániái templomban a következő: Reggel 6, 7, 8, 9 és fél 12 óraker csendes szent mise, 10 óraker ünnepi szent beszédet mond Kun László káplán, mely után ünnepi szent mise. A nagy mise alatt az egyházi énekkar Stadler József karnagy vezetése alatt Gruber J. „Gregorius“ A-moll és C-dur miséjét adja elő. Délután 5 óraker a hitelemző beszédet folytatja Kun László káplán s utána rendes délutáni litánia.

Orvosi körökből. Dr. Kenyeres az „Orsz. Orvos-Szövetség“ kongresszusára, Budapestre utazott. (Közelebbit lakásán: Belváros, Kórház-utca 2. és telefon 43.)

A tömösi ünnep az idén elmarad. Az a bizottság, amely a tömösi honvédelemeket restauráltatta s ez alkalomból nemzeti ünnepet is akart rendezni, tudatja az érdeklődőkkel, hogy az állandóan kedvezőtlen időjárás miatt az ünnep ez idén elmarad s csak jövőre, lehetőleg a tömösi csata évfordulóján fog megtartatni.

Uj státusgyűlési elnök. Tudvalevő, hogy Béli Ákos gróf, v. b. t. t. az erdélyi r. k. státus volt elnöke e tisztéről még a nyár folyamán lemondott. Az új elnököt a november havi státusgyűlésen választják meg. Nagyon emlegetik a jelenlegi alelnököt, Lázár István gróf, volt Brassóvármegyei főispán személyét.

Közgyűlés Tusnádfürdőn. Megirtuk lapunk egy múlt heti számában, hogy Tusnádfürdő tisztikara beadta lemondását. A birakosság az elmúlt vasárnapon tartott közgyűlésén elnöknek pávai Vajna Istvánt, igazgatónak pedig Albertini Gézárt választotta meg.

A vasutas fogyasztási szövetkezet szeptember 29-én az Európa szálloda nagytermében tartja évi közgyűlését. Az erre vonatkozó meghívókat és évi jelentéseket a mai napon küldte szét a szövetkezet. Az állami tisztviselők megnyugtatóra a szövetkezet igazgatósága annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy a városban elterjedt ama híresztelés, mintha az állami tisztviselőknek a f. év végével a fogyasztási szövetkezetből ki kellene lépniök s ebből kifolyólag a szövetkezet feloszlanék, nem egyéb rosszakaratu koholmány-nál. A vasutasok szövetkezete, állami tisztviselő tagjaival együtt változatlanul tovább fog működni s fokozottabb mértékben szolgálni azon fontos célokat, melyekért hat évvel ezelőtt megalakult.

Ferdinánd bolgár király Bécsben. Ferdinánd bolgár királynak Bécsben való, szinte váratlan megjelenését illetékes körök a zavaros balkáni eseményekkel hozzák kapcsolatba.

Az érdeklődők figyelmébe. A brassói zenekonzervatóriumba a beiratások még mindig tartanak s az igazgatóság gondoskodott arról, hogy a Kolostor-utca 29. szám alatti új konzervatóriumi helyiség a brassói zenekedvelő s tanuló közönség legkényesebb igényeinek is megfeleljen. Jelentkezéseket az eddig már beérkezettek nagy számára való tekintettel még csak pár napig fogad az igazgatóság.

A szociáldemokrata párt holnap, vasárnap Budapesten nagy népgyűlést tart.

A márokkói pestis. A pestis Márokkóban iszonyuan terjed. Tizenhárman már meghaltak.

Kossuth-virágnap. A kolozsvári Kossuth-szoborbizottság a napokban tartott ülésén elhatározta, hogy a felállítandó Kossuth-szobor költségeinek fedezésére az országos gyűjtésen kívül Kolozsváron f. hó 19-én Kossuth-virágnapot tart. E napon, Kossuth Lajos születésének 110-ik évfordulóján, 200 asszony és leány 20.000 virágszálat fog árusítani.

Elveszett táská. Egy kis polgárista leány a Katalin-utcában, az iskolába menet elvesztette táskáját. A becsületes megtalálót ezuton kérjük, hogy juttassa vissza akár szerkesztőségünk, akár a polgári leányiskola utján a szomorú károsultnak. — **Elveszett** továbbá a román gimnázium és a városi zálogház közötti uton női aranyóra (belső lapján monogram). Megtaláló, ha a rendőrségen leadja, illő jutalomban részesül.

Elopott aranyóra. Erímie Vassyné, sz. Lupán Reveika brassói lakosnő tegnap délután lakásáról eltávozott s lakása ajtaját fedelékenységéből nyitva hagyta. Visszaérkeztekor azonnal észrevette, hogy távollétében valaki lakásán járt, ki duplafedelt, 100 kor. értékű aranyóráját és egy nyitott szekrényből 2 kor. 20 fillérenyi készpénzét ellopta. Feljelentésére a rendőrség az ismeretlen tettes ellen a nyomozást megindította.

Ebtulajdonosok figyelmébe. Hiteles forrásból nyert értesítés szerint a kutyák szájkosárral ellátva, porázon vezethetők.

IZSÁK FERENC iskolájában a tanulóifjuság táncanfolyama szeptember hó 21-én kezdődik.

Ásványviz !

Ujdonság !

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás“ jód-tartalmu vizét forgalomba hoztam, mely minden gyógyszerár, drogeria, kávéház, vendéglő és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kitűnő gyógyhatásáról Hankó Vilmos dr. országos vegyelemző, mint Hantz Mihály dr. vm. főorvos urak akkép nyilatkoztak, hogy a zajzoni „Béla forrás“ vize különösen ajánlható: **anyagcsere-zavarásnál, minő vérszegénység, vérbajok, gümőkór, továbbá érelmeszesedés ellen, a légző-és emésztőszervek hurutos megbetegedéseimél, csúzos és köszvényes bajok, valamint vesebántalmaknál.**

Figyelemre méltó jód-tartalmánál fogva főképp **gyermekeknek és serdülőknél.**

Borral keverve, kellemes itató ital gyanánt szolgál.

Tekintettel Zajzonnak Brassóhoz való közelségére, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a „Béla“ gyógyásványvizet 10 üvegenként a 10 fillérral házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközölhetnek.

Központi raktár és kutkezelőség: Brassó, Tehénpiac 3. Telefon: 469.

Teljes tisztelettel:

Schuster Lajos

ásványviz kezelő.

A Római Császár

vendéglői borkimérésben (Árvaház-u. 3.) kitűnő

Eredeti erdélyi borok

kaphatók. —o—o— Elismert jó konyha!

Kelemen András

cipész. Ajánlja saját gyártmányu férfi-, női-, valamint gyermekcipőit.

Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

Kósa Albert

szabó-üzlete
Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.
Raktáron a legfinomabb szövetek.

Színház.

Heti műsor:

Szombaton: Hornyay Janka jutalomjátékául, Leányvásár.

Vasárnap: délután: János vitéz. Este: Az asszonyfaló (Der Frauenfresser).

Hétfőn: Az asszonyfaló.

Kedden: Az asszonyfaló.

Szerdán: Karenin Anna.

Csütörtökön: Mayerék.

Péntek: Jogot a nőknek!

Szombat: Szegény Jonathán. Várady Margit jutalomjátéka.

Vasárnap: délután: Leányvásár. Este Anikó házassága.

Hétfő: A cigánybáró.

Kedd: A bagdadi nő. Fái Fióra jutalomjátéka.

A társulat belső életéből. A helyettes igazgató, Bartha István, a téli szezon előkészítésére e hó 17-én Kassára költözik.

Ujváry Lajos e hó 21-én, Szombaton mutatkozik be a budapesti Népepera közönségének.

Táviratok.

Budapest, szept. 14.

A kilencés bizottság programjának megvalósításáról szóló híresztelést a legtöbb ellenzéki lap gunyos megjegyzésekkel kíséri.

Az „Egyetértés” szerint ennek megoldása a parlament elé s nem a külügyminiszteriumhoz tartozik.

A „Pester Lloyd” megbízható forrásból azt állítja, hogy Monarchiában senkinek se fekszik annyira szíven e kérdés békés megoldása, mint az uralkodónak s éppen azért a bizottság kiküldése nemcsak látszatra történt, hanem szorgos követelménye volt a helyzetnek.

Budapest, szept. 14.

A „Pesti Napló” azt híreszteli, hogy az ellenzék körében a delegációban való részvételt illetően nagy egyetlenkedés van amiatt, mert egyesek a kormányt a delegációban kompromittálni akarják.

Budapest, szept. 14.

A „Pester Lloyd” Bilinszky boszniai eljárását kritizálja s arra hivatkozik, hogy bár Bilinszky nyíltan a paritás elvét vallja, Magyarországot Ausztriával szemben mindig háttérbe szorítja s emiatt a delegációban felszólalás is lesz, mely bevilágít Bilinszky helytelen politikájába.

Budapest, szept. 14.

Vas megye közgyűlése 27 szavazattal 3 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak, hogy ügyes sakkhúzással a többség akaratát a kisebbség akaratával szemben érvényre juttatta.

Ugyszintén üdvözölte Tiszát bátor fellépéséért.

Róma, szept. 14.

Az olasz lapok lelkesedve tárgyalják Berchtold római látogatását, mely nagyon barátságos volt, mi bizonyítja a jó viszonyt Olaszország s Monarchiánk közt s a melyet megőrizni s megerősíteni mindkét hatalom akar. Olaszországnak is erős akarata az, hogy a balkánon a státus quo fenntartassék.

Konstantinápoly, szept. 14.

A porta hivatalosan is megerősíti, hogy semmi veszély nem fenyeget a Bulgáriával való háborút illetően. A békekilátások Olaszországgal szemben javultak.

Máramarossziget, ézept. 14.

A több mint 10 nap óta tartó esőzések miatt az egész vidék víz alatt van s az eddigiek szerint több mint 2 millió a kár. A lakosság a legszomorubb télnek néz elébe, mert a vetések s gabona készletek teljesen elpusztultak. Nagyon sok falu napok óta víz alatt áll s a lakosok kénytelenek voltak a magasabban fekvő helyekre menekülni.

Hátszeg, szept. 14.

A sok esőzés miatt a város alsó részét a víz teljesen elöntötte.

Tanuló fiuk

felvétetnek az

Égető Testvérek

könyvnyomdájában.

Cinema Venus

Műsor:

Szeptember hó 14-én, 15-én és 16-án.

New-York.

Gyönyörű természetes felvétel. 250 m.

Bandita-szerelem.

Szenzációs dráma. 500 m.

A boxoló.

Nagyon humoros. 500 m.

Ég és víz között.

Nagy matróz-dráma 2 felv. 1500 m.

Egy férj kerestetik.

Szép szalon vigjáték. 300 méter hosszú.

KELLEMEN FERENCZ

gyógyszertára

a „Fehértemplomhoz”.

Brassó, Kolostor-utca 8.

Ajánlja kitűnő eredménnyel bíró, saját készítményeit, u. m.:

Vénus crème . . . . . 1 tégely K —80
Vénus szappan . . . . . 1 darab K —60
Vénus-Poudre . . . . . 1 doboz K 1-20
Petroline hajszesz . . . . . 1 üveg K 2—

Nagy választék különlegességekben, ásványvizekben és parfümökben.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Testedzés.

Stockholmi szereplésünk.

Folyó év nyarán tartották meg Stockholmban az V. olimpiászt, amelyen a világ minden számottevő nemzete képviseltette magát kiküldött tornászaival és atlétaival. Mi magyarok se hiányozhattunk erről a nagy tornaversenyéről és a kormányhatóság megfelelő gondoskodása lehetővé tette, hogy sport embereink és atlétáink szintén összemérhették erejüket, ügyességüket ebben a hatalmas, tarka versenyben a világ mindenféle fajtáju, fehér, fekete atlétaival és tornázoival.

Az V. olimpiászt egy olyan nemzet rendezte, amely különösen fejlett érzékkel bír a testgyakorlás iránt s bátran mondhatjuk, hogy napjainkban ő az egyedüli nemzet, amelynek okos és tervszerű alapokon nyugvó testnevelési rendszere van. Ez a nemzet a svéd nemzet. Sok-sok éven át fejlesztette rendszerét, mindig hivatott és csak nagy tudásu szakemberek által, akik a fontos ügyet annyira kifejeztették, hogy minden nemzet figyelme manapság a svéd testgyakorlati rendszer felé fordul, tanulmányozza és részben vagy egészen magáévá akarja azt tenni. Abban a tudatban tehát, hogy az V. olimpiászt a svédek rendezik, minden nemzet örömmel igyekezett, hogy az azon való részvételt el ne mulassa, mert tudta, hogy olyan helyre megy, ahol csak szépet látni és tanulni fog. És csakugyan az olimpiász rendezése, előkészítése és lebonyolítása oly ügyesen és tervszerűen volt megcsinálva, hogy abból mindenki igazán csak tanulhatott, különösen mi, akikre az 1920-ban tartandó VII. olimpiász rendezése vár, mint-hogy a VI. olimpiász 1916-ban Berlinben tartatik meg.

De ne térjünk el tárgyunktól. Jóval a verseny előtt megalakult olimpiai bizottság kezdte kiválogatni a budapesti és vidéki tornaegyletek kiváló sportalaktait, akiket aztán összegyűjtve, mintegy 40-et fölküldött Stockholmba, hogy ott erejük s ügyességük bemutatásával hazájukat méltóképen képviseljék s annak dicsőséget szerezzenek.

A verseny programban igen sok szám szerepelt: a futás, uszás sok mindenféle fajtája a gyorsaság és távolság szerint, kerékpározás, evezés, az ugrások mindenféle faja, súly-gerely-kalapácsdobás, vívás, céllövés, tornázás, football-játék, lawn tennisz, birkózás, stb. Természetesen minden nemzet szabadon választotta meg fiai számára a versenynemeket aszerint, hogy azt otthon gyakorolták-e vagy nem s így aztán mi is résztvehettünk a versenyek legtöbbjében, mert hiszen az elsorolt sportgyakorlatok csaknem kivétel nélkül nálunk is honosak és gyakoroltatnak.

Csak röviden akarom elmondani a nagy versenynek minket érdeklő eredményét, nem azért, mintha a t. olvasók annak idején nem érdeklődtek volna iránta, hanem azért, hogy az akkor olvasottakat újra föllevenítsük magunkban és el ne felejtjük.

A nagy fényvel és pompával lezajlott megnyitás után sorba peregték le a versenyszámok. Minden nemzet igyekezett túltenni ellenfelén és annak jeléül, hogy valamely nemzet fia győzött, felhúzták nemzeti lobogóját, hogy az óriási közönség tájékozódva legyen az eredményekről. A mi fiaink az első napokra egyáltalában nem jutottak abba a helyzetbe, hogy valamelyes versenyben az elsőséget kivívassák s így tehát nemzeti zászlónk is jó sokáig fölhuzatlanul maradt. Ez az eredménytelenség azonban nem csüggesztette el ifjainkban a reményt és a bizalmat,

mert tudták, hogy éppen az utolsó napokban fog eldőlni annak a versenynek a sorsa, a melyben leginkább biztak: karjuk és kardjuk vezetésében, a vívásban. És csakugyan oly nagy fölényrel győzedelmeskedett a kis vívócsapat a híres olaszokon, franciákon, cseheken, hogy szinte játszva jutott ahhoz a nagy dicsőséghez, hogy a magyar nemzeti zászlót magasra lobogtassa. Természetesen óriási öröm töltötte el a versenyző fiaink szívét, de a mi szívünket is itthon ezen hír hallatára, mert hiszen nem kis dolog az egész világ versenyén a bajnoksághoz, elsőséghez jutni! Ezen örömminket csak növelte aztán az a hír, hogy a céllövés is hasonló eredményre vezetett, amennyiben ifj. Prokopp Sándor megnyerte a céllövés bajnokságát; a vívás egyéni elsőségét pedig dr. Fuchs Jenő. Ez tehát az a két versenyem, a melyben az egész világ fölötti elsőséget kezünkben tartjuk s ha azután azt is oda számítjuk, hogy a szabadgyakorlatok végzéséből II. díjat nyertünk, ezen eredménnyel bátran meg lehetünk elégedve, mert ott, ahol olyan hatalmas nemzetekkel kell szemben állunk, mint az angol, svéd, olasz, amerikai, stb., többet kívánunk nem is igen lehet. (-yf-)

Szerkesztői üzenetek.

P. H. Köhalom. A küldött apróságokért köszönet, de most tul vagyunk halmozva kéziratokkal, majd annak idején hozzuk. — **F. K. Radna.** A küldeményt köszönöm, ma hosszú levél ment. Üdv. — **R. P.** Ily természetű dolgokkal nem foglalkozunk. Személyi kultuszra nem vagyunk berendezve. Más ké-rünk. **H.** Olvashatóbb kéziratokat kérünk. Másolattal nem foglalkozhatunk.

Kaphatók

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany-nemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Országos iparegyesület által kitüntetett nagy ezüst éremmel!

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

A pécsi főszekesegyház és számtalan plebánia szállítója.

Alapítva: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár P é c s.

Főüzlet: Szigeti ország-út 3.
Fióküzlet: Jókai-tér 9.

Ajánlja a Főtisztelendő papság figyelmébe preparált, füstnélküli méhviaszgyertyáit.

„KORONA“

szálloda
részvénytársaság Brassó

Elsőrangú szálloda!!

100, a legmodernebb kényelemmel berendezett szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobákkal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó szoba. Nagy fogadó terem. Fürdők. Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkammera fényképezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély. Társaskocsi minden vonat-hoz. Automobilgarage. A legnagyobb izléssel és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel-és külföldi lap és képes folyóirat. Nagy billiárd szoba. Játékszoba. Páholy. Elegáns éttermek és szeparék. Finom borok és likőrök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosságzámba menő berendezése megtekintésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi és nemzetközi étkek, pilseni-, bajor- és angol sörök.

Mäder János, igazgató.

A Kőbánya-utca 23. számú pormentes és igen szép helyen fekvő házban

két lakás

amelyek 2—2 szobából, konyhából, és egyéb hozzátartozókból állnak, f. évi Szent Mihály napjától kezdve —

kiadó.

Ma és minden nap

a DRECHSLER-utóda

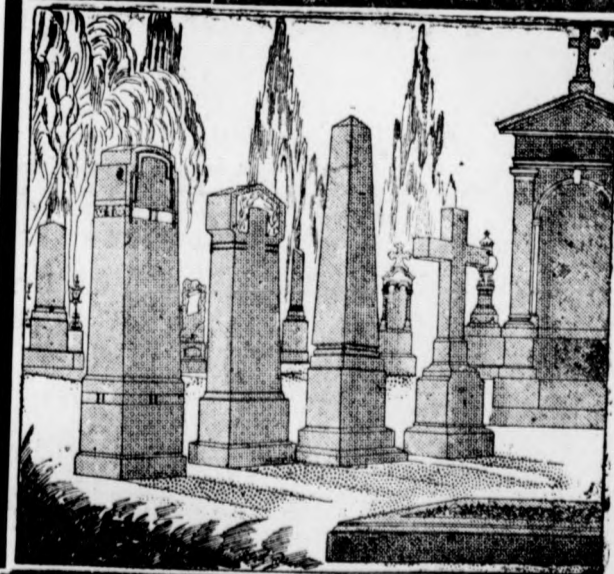
kávéházban a hírneves ROTH ALBERT, a nagyszabású cigányprimás és öccse, VILMOS tárogató művész zenekara hangversenyt tart.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyu-víz. Legkiválóbb köptető- és étvágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.

Sirköraktár és mindennemű köfaragó vállalat

Herzum Ferenc és Károly

Brassóban, Vasút-utca 58-B. :-: A MÁV. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sirkövekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sirköveket, átalakításokat, áthelyezést, ugy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle köfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból. — — —

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.

**A Brassói
Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet
a kis emberek
takarékpénztára.**

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszthető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket.
Kölcsönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. : : : :

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

FIGYELEM!!

**Égető Testvérek
könyvnyomdája**

Kolostor-u. 29. sz. alatt van.

1912. október hónapban Kapu-utca 45. szám alá
helyeztetik át.